

Den ærede Rigsdagsmand fra Randers (Ballentin) sagde iafte, at han vilde meddele Thinget nogle locale Dplysninger; men jeg troer ikke, at de Dplysninger, han meddeelte, gik ud paa Andet end at sige, at Rigsdagsmanden for Holbek Amts 2den Kreds og jeg havde tidligere været imod Randers's locale Interesser. Men det troer jeg ikke nytter noget med Hensyn til denne Sag; thi den vedkommer jo hverken Latinskolen i Randers, eller hvad der ellers maatte vedrøre denne By. Jeg skal nu tillade mig at meddele nogle locale Dplysninger. Det ærede Thing. maa jeg atter bede lægge Mærke til, at efter det Forslag, som den ærede Minister nu holder paa, bortkaster han hele Undersøgelsen, hele det Resultat, som er kommet frem af Ingenieurernes Recognoscering, med Undtagelse af 5 Mill fra Aarhus til Gudenaen; kun de 5 Mill holder han paa endnu. Naar han nu vil gaae derfra til Viborg, saa er der i lige Linie kun omtrent 4 Mill dertil. Men med Hensyn til dette Terrain have vi aldeles ingen paalidelige Undersøgelser om, hvor store Vanskeligheder der ere; det er ikke oplyst ved Recognosceringer; men de, som ere noget kjendte i denne Egn, ville vist strax alene ved et Blesyn erkjende, at, naar Bauen skal føres til Viborg fra Nymølle eller Lilleaaens Udløb i Gudenaen, saa kan der ikke tænkes nogen anden Vej end mod Vest og Sydvest, langs med Gudenaen. Paa hele Gudenaens vestlige Side i dens nedre Løb, nedsfor Silkeborg, gives der ingen Deel af dens Dalsføre, der er begrændset af saa store Bakker, som netop den Deel, hvor Lilleaaen udmunder, hen imod Vest. Jeg har været mange Gange i de Egne og særdeles omkring baade i Dale og paa Bakker, og ved at forestille mig Egnen holder jeg mig overbevist om, at man ikke uden stor Beføstning vil kunne finde et Opstigingssted fra Gudenaen og Nørreaens Dalsføre; man maa fra Vest gaae mod Sydvest heelt hen til Lange. Det bliver omtrent 3 Mill imod Vest hen til det Sted, hvor de trykte Beretninger vise, at man kan passere ad Gudenaen op mod Nordvest, mod Viborg. Dersom det nu maatte vise sig, at denne Linie er den eneste passable, saa vil Jernbanen fra Aarhus til Viborg

komme til at slynge to Gange. Hvor lang Linten vil blive, tør jeg ikke paastaae; men jeg antager, at den vil blive omtrent 12 Mill og maafee mere, og saa ere endda de to Mill ikke regne med fra Lilleaaens Udløb i Gudenaen imod Ost hen til Randers. Lager man de to Mill med, kommer man — det formoder jeg — til at bygge en Jernbane paa 14 Miles Længde under temmelig ugunstige Terrainforhold for at komme fra Aarhus til Viborg.

Det forekommer mig som sagt, at dersom den ærede Minister vilde have holdt saa stærkt paa denne Sidebane til Randers, saa havde det været nødvendigt her at have forelagt Dplysninger. Men da han nu ikke har det, saa forekommer det mig, at den eneste Maade, hvorpaa man simplest og med mindst Beføstning vil komme til at finde den rette Bane, er, at overlade Sagen til en Entrepreneur. Dersom vi havde fulgt den naturlige Fremgangsmaade og overladt Entrepreneurerne selv at nivellere, saa havde vi nu været meget længere fremme, ialfald ligesaa langt, som vi nu ere, efterat have givet 60,000 Rd. ud og ladet vore militaire Ingenieurer nivellere. Det forekommer mig under denne Mangel paa Dplysninger aldeles nødvendigt at overlade Afgjørelsen af Valget af Banens Linie til Entrepreneurerne, til de Maalinger, som de ville anstille. Jeg har isvrigt ogsaa forstaaet de Opmaalinger, som have fundet Sted under Major Dreiers Tilfyn, saaledes, at de ingenlunde kunne ansees for at være nøiagtige Undersøgelser, at Regjeringen ingenlunde kan opstille Resultaterne af dem som Licitationsconditioner; men den maa nødvendigviis lade en eventuel Entrepreneur foretage Undersøgelser paany, for egen Regning. Det var de locale Dplysninger, som jeg vilde meddele, for at supplere, hvad den ærede Folketingsmand for Randers Amts 2den Valgkreds (Ballentin) igaar sagde, og jeg troer ikke, at hvad han i saa Henseende har fremført, egentlig havde noget at betyde med Hensyn til de locale Forhold paa Jernbanen.

Naar man er kommen vesten for Gudenaen med denne Bane — jeg troer, det er